

613

POSLANIKOV, ﷺ, NAMAZ
(NAČIN OBAVLJANJA)

Autor

Abdulaziz b. Baz

Prevodilac

Jusuf Barčić

Izdavač:

Povjereništvo za publikacije i naučna istraživanja
Ministarstvo islamskih pitanja, vakufa, djelovanja i
usmjeravanja

POSLANIKOV, ﷺ, NAMAZ
(NAČIN OBAVLJANJA)

كيفية صلاة النبي ﷺ

Autor

Abdulaziz b. Baz

Prevodilac

Jusuf Barčić

Izdavač:

Povjereništvo za publikacije i naučna istraživanja

*Ministarstvo islamskih pitanja,
Vakufa, djelovanja i usmjeravanja*

1425. H.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

كيفية صلاة النبي ﷺ

Poslanikov, ﷺ, Namaz

(Način Obavljanja)

Zahvala pripada samo Allahu, Jedinom, koji druga nema, i neka je salavat i spas na Njegova roba i Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem , na njegovu porodicu i ashabe.

Pisac ovog djela, Abdulaziz bin-Abdillah bin-Baz kaže: Ovo je sažeti prikaz kako je uistinu klanjao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i želim ga predstaviti svakom muslimanu i muslimanki. Svako ko je bude čitao, neka pokuša oponašati Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, jer on kaže:

”صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي.“

“Klanjajte onako kao što ste mene vidjeli da klanjam”.

(Prenosi El-Buhari).

ح وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد، ١٤٢٥هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

ابن باز، عبدالعزيز بن عبدالله

كيفية صلاة النبي ﷺ . / عبدالعزيز بن عبدالله ابن باز. -

الرياض، ١٤٢٥هـ

٢٤ ص؛ ١٧ × ٢٤ سم.

ردمك: ١-٤٨١-٢٩-٩٩٦٠

(النص باللغة البوسنية)

أ - العنوان

١ - الصلاة

١٤٢٥ / ٥٩٨٥

ديوي ٢، ٢٥٢

رقم الإيداع: ١٤٢٥ / ٥٩٨٥

ردمك: ١-٤٨١-٢٩-٩٩٦٠

الطبعة الأولى

١٤٢٥هـ

Našem čitaocu dajemo osnovna pojašnjenja:

1. PRAVILNO UZIMANJE ABDESTA

Abdest se uzima na način kako nam je to naredio Uzvišeni Allah u Svojoj Knjizi:

﴿يَتَأْتِيهَا الذَّبَابُ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾ [سورة المائدة من الآية : ٦]

“O vjernici, kada hoćete da namaz obavite, lica svoja i ruke svoje do iza laktova operite, i po glavama svojim potarite i noge svoje do iza članaka”. (El-Maida, 6).

Kaže Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

(لَا تُقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طَهْوَرٍ، وَلَا صَدَقَةٌ مِنْ غُلُولٍ).

“Namaz se ne prima bez prethodne čistoće, niti se prima sadaka iz ukradene imovine iz ratnog plijena”.

Isto tako, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je čovjeku koji je nepravilno obavio namaz,:

(إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَاسْبِغِ الوُضُوءَ).

“Kada htjedneš klanjati namaz, pravilno uzmi abdest”.

2. OKRETANJE LICA PREMA KIBLI (KA'BI)

Onaj ko želi da klanja, gdje god bio, treba se čitavim tijelom okrenuti prema Kabi. Nijjet (odluka) se čini u srcu za onaj namaz koji se želi klanjati, imajući na umu je li to farz ili nafila, a ne činiti nijjet jezikom.

Izgovor nijjeta jezikom nije propisan, već je to novotarija zato što to nije radio ni Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, niti su to činili ashabi, radijallahu anhum. Sunnetom je propisano da se stavi “Sutra-Perda” (može biti bilo koji predmet visine najmanje pedalj, da ne bi neko prošao ispred klanjača), bilo da neko klanja sam, ili kao imam, jer je to naredba Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Okretanje prema kibli je uvjet za namaz, osim u izuzetnim slučajevima, koji su poznati i objašnjeni u knjigama učenjaka šerijatskog prava.

3. IZGOVARANJE POČETNOG TEKBIRA (TEKBIRETUL-IHRAM)

To znači da kažeš “Allahu ekber” gledajući na mjesto sedžde.

4. DIZANJE RUKU PRI IZGOVARANJU TEKBIRA

Prilikom izgovaranja tekbira, treba dići ruke u visini ramena ili visini ušiju.

5. VEZANJE RUKU NA PRSA

Staviti desnu ruku preko lijeve. Učiniti tako da desna ruka obuhvati gornji dio zgloba šake i podlaktice, jer nas na to upućuje Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, iz hadisa koji prenose Vail b. Hudžr i Kabisa b. Hulb et-Tai od svog oca.

6. UČENJE DOVE POSLIJE TEKBIRA

Po sunnetu je da se uči dova poslije početnog tekbira. Ona glasi:

(اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ اللَّهُمَّ
نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنْقَى الثُّوبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي
مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالتَّلْجِ وَالْبَرْدِ).

“Allahumme ba'id bejni ve bejne hatajaje kema ba'adte bejnel-mešriki vel-magribi, Allahumme nekkini min hatajaje kema junekassevbul-ebjedu mineddenes. Allahummagsilni min hatajaje bil-mai ves-seldži vel-berdi”.

(Allahu moj, udalji me od mojih grijeha kao što si udaljio istok od zapada. Allahu moj, očisti me od grijeha kao što se čisti bijela odjeća od prljavštine. Allahu moj, očisti me od grijeha vodom, snijegom i ledom.)

(Muttefekun alejhi)

Ova dova je hadis koji prenosi Ebu-Hurejre.

Ko želi, može učiti i drugu dovu, kao što je ova:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَيَحْمَدُكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ..).

“Subhanekellahume ve bi hamdike ve tebarekesmuka ve te'ala džedduke ve la ilahe gajruke”.

(Slavljen neka si Ti, Gospodaru, i neka Ti je hvala, blagoslovljeno je Tvoje ime i uzvišena je Tvoja veličina, nema drugog boga osim Tebe.)

Ovo je pouzdano preneseno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Ne smeta ako neko nađe drugu dovu koja se uči na početku namaza, ali pod uvjetom da postoje čvrsti dokazi da ju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učio.

Što se tiče ovih dova, bolje je da se ponekad uči jedna, a ponekad druga dova, da bi se time upotpunilo slijeđenje sunneta. Poslije dove se uči: “E'uzu billahi mineš-šejtanir-radžim Bismillahir-rahmanir -rahim”.

(Tražim zaštitu kod Allaha od prokletog šejtana. U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog).

Poslije toga se uči Fatiha, zato što je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

(لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ).

“Nema namaza ako nije proučena Fatiha”,

Poslije će izgovoriti “amin” glasno na namazima na kojima se uči glasno, a u sebi na namazima na kojima se uči u sebi. Potom će proučiti nešto iz Kur'ana.

A kada se radi o učenju poslije Fatihe, bolje je da se na podne, ikindiji i jaciji uče sure srednje dužine, na sabah namazu duže, na akšamu nekada duže, a nekada kraće, jer je tako navedeno u hadisima. Na ikindiji se uči kraće nego na podne.

7. ODLAZAK NA RUKU

Prilikom odlaska na ruku, izgovara se tekbir dižući ruke u visini ramena ili ušiju. Na rukuu ćemo nastojati da glava bude poravnata sa leđima, prsti ruku da obuhvate koljena i da budu rašireni, te da se tijelo smiri. Na rukuu se uči:

(سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ).

“Subhane Rabbijel-azim”.

(Slavljen neka je moj Veliki Gospodar.)

Bolje je da se ova dova ponovi tri ili više puta. Lijepo je da se dodaju i ove riječi:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي).

“Subhanekellahumme rabbena ve bi hamdike. Allahummagfirli”.

(Veličanstven si Ti, Gospodaru, i Tebi neka je hvala. Allahu, oprost mi.)

(Prenosi El-Buhari i Muslim).

8. VRAĆANJE SA RUKUA

Kada se vraća sa rukua, ruke se dižu u visini ramena ili ušiju i uči se ovo:

(سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ)

“Semi'allahu limen hamideh”.

(Čuo je Allah onoga ko Ga hvali).

(Prenosi EI-Buhari.)

Ovo se uči bilo da klanjaš sam ili kao imam drugima. Poslije ovoga, u stojećem stavu uči se sljedeće:

(رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ مِلْءُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمِثْلَهُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ).

“Rabbena ve lekel-hamdu, hamden kesiren tajjiben mubarek fihi, minessemavati ve minel-erdi ve mil'e ma bejnehuma ve mil'e ma ši'te min šej'in ba'd,”

ako doda poslije toga

(أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ وَكَلْنَا لَكَ عَبْدًا اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطَى لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ).

“Ehlessenai vel-medždi ehakku ma kalel-abdu ve kulluna leke abdun. Allahumme la mani'a lima e'atajte ve la mu'tije lima mena'te ve la jenfe'u zel-džeddi minkel-džeddu”.

Gospodaru naš, Tebi neka je hvala velika, lijepa i blagoslovljena, onoliko koliko može napuniti nebesa i koliko može napuniti Zemlju, koliko može napuniti prostor između njih i onoliko koliko Ti hoćeš poslije toga. Ti si dostojan svake hvale, veličine i slave. To je najstvarnije i najdoličnije što rob može izgovoriti, a svi smo mi Tvoji robovi. Što Ti daš, niko ne može spriječiti. Što Ti spriječiš, to niko ne može dati. Nijednom bogatašu neće kod Tebe bogatstvo koristiti.)

(Prenosi Muslim u svom "Sahihu").

To je dobro jer je potvrđeno vjerodostojnim hadisima da je to Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, radio.

Kada bi klanjao za imamom, prilikom dizanja sa rukua, reci:

(رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ)

"Rabbena ve lekelhamd.. "

i sve ono što smo maloprije spomenuli da se uči, pa bio imam, muktedija ili klanjao sam. Mustehab je da svaki od njih, bio imam, muktedija ili klanjao sam, poslije dizanja ruku, a prije sedžde stave ruke na prsa kao što se to radi na kijamu prije rukua.

Na ovo nas upućuje hadis koji prenose Vail bin-Hudžr i Sehl bin-Sa'd, radijallahu anhum.

9. PRVA SEDŽDA

Sedžda se čini tako što, izgovarajući tekbir, ako je lakše, spuštamo koljena prije ruku, a kome je teško ovako, može spustiti ruke prije koljena. Prsti i ruku i nogu trebaju biti ispruženi, malo rastavljeni i okrenuti prema kibli. Prilikom činjenja sedžde, treba da sedam dijelova tijela bude u dodiru sa tlom: čelo sa nosom, ruke, koljena, te donji dio nožnih prstiju.

Zatim reci:

(سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى)

"Subhane Rabbijel-e'ala".

(Veličanstven je moj Uzvišeni Gospodar.)

(Ove riječi prenose svi sakupljači Sunena.)

Ponovi ove riječi tri ili više puta. Lijepo je da na sedždi kažeš još i:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَيَحْمَدُكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي.)

"Subhanekellahumme Rabbena ve bi hamdike, Allahummagfirli".

(Veličanstven si Ti, Gospodaru naš, i Tebi neka je hvala. Allahu, oprosti mi.)

(Prenose, EI-Buhari i Muslim)

Na sedždi treba što više moliti Allaha, jer Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

(فَأَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظُمُوا فِيهِ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ وَأَمَّا السُّجُودُ فَاَجْتَهَدُوا فِي
الدُّعَاءِ فَقَمِينٌ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ).

“Na rukuu veličajte Gospodara (Subhane Rabbijel-azim), i trudite se da dovom molite Allaha na sedždi; nadati se je da će vam se odazvati”.

Ovo se temelji na hadisu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

(أَقْرَبُ مَا يَكُونُ عَبْدٌ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَأَكْثَرُوا مِنَ الدُّعَاءِ).

“Rob je najbliži svome Gospodaru dok je na sedždi. Zato tada učite što više dova.”

(Muslim u Sahihu)

I na nafilema, a i na farz-namazima treba tražiti od Allaha dobra i na dunjaluku i na ahiretu, kako za sebe, tako i za ostale muslimane.

Na sedždi laktovi trebaju biti odmaknuti od stomaka, stomak od nogu, a isto tako, butine nogu udaljene od cjevanica, a laktovi odignuti od tla, jer Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

(اعْتَدِلُوا فِي السُّجُودِ، وَلَا يَبْسُطْ أَحَدُكُمْ ذِرَاعَيْهِ إِنْ سَاطَ الْكَلْبُ).

“Ispružite se na sedždi, ali neka niko od vas svoje laktove ne spušta na tlo, da ne bi oponašali psa”.

(Muttefekun alejhi)

10. VRAĆANJE SA SEDŽDE

Diže se glava sa sedžde izgovarajući tekbir, sjedne se na lijevu nogu, prsti desne noge se podviju, a ruke stave na butine i koljena. Između dvije sedžde se izgovore ove riječi:

(رَبِّ اغْفِرْ لِي رَبِّ اغْفِرْ لِي رَبِّ اغْفِرْ لِي اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي
وَارْزُقْنِي وَعَافِنِي وَاجْبُرْنِي).

“Rabbig'firlii rabbig'firlii rabbig'firlii. Allahumma-gfir li verhamni vehdini verzukni ve afini vedžburni.”

(Gospodaru moj, oprosti mi, Gospodaru moj, oprosti mi, Gospodaru moj, oprosti mi. Allahu, oprosti mi, smiluj mi se, uputi me, opskrbi me, sačuvaj me i pomoz mi.)

(Ovu dovu prenose sakupljači Sunena)

Tijelo se treba potpuno smiriti, tako da se svaki zglob vrati na svoje mjesto kao na rukuu, jer bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oduljivao smirivanje poslije rukua i između sedždi.

11. DRUGA SEDŽDA

Izgovori se tekbir i druga sedžda se čini isto onako kako se činila prva.

12. VRAĆANJE SA DRUGE SEDŽDE

Diže se glava sa druge sedžde i izgovara tekbir te se prije ustajanja na drugi rekat, malo zastane koliko se zastane na sjedenju između dvije sedžde. Ovo sjedenje je prema ispravnijem mišljenju učenjaka, lijepo (mustehab) učiniti i zove se sjedenje radi odmora.

Ukoliko se ovo sjedenje izostavi, nema nikakvog grijeha. Na tom sjedenju nema nikakvog učenja, niti bilo kakve dove. Zatim se ustaje na drugi rekat, oslanjajući se koljenima, ako može, a ako je teško koljenima, može se osloniti i rukama na tlo. Na drugom rekatu se uči Fatiha, a poslije Fatihe nešto iz Kur'ana, te se čini isto ono što i na prvom rekatu.

Nije dozvoljeno muktediji da prestiže imama, jer je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na to upozorio svoj ummet, a mekruh je istovremeno sa imamom činiti pokrete u namazu. Sunnet je da ti pokreti budu iza imamovih, bez predugog kašnjenja, a nakon prestanka imamovog glasa. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

(إِنَّمَا جُعِلَ الْإِمَامُ لِيُؤْتَمَّ بِهِ فَلَا تَخْتَلِفُوا عَلَيْهِ فَإِذَا رَكَعَ فَارْكَعُوا وَإِذَا قَالَ سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ فَقُولُوا رَبَّنَا وَ لَكَ الْحَمْدُ).

«Imam je postavljen da se za njim povodite. Nemojte različito od njega klanjati. Kada izgovori tekbir, i vi izgovorite; kada ode na ruku, i vi to učinite, a kada kaže "Semi'allahu limen hamideh" vi recite: Rabbenā ve lekel hamd.» (Muttefekun alejhi).

13. DVOREKATNI NAMAZI

Prilikom klanjanja dvorekatnih namaza, kao što su sabah, džuma, bajrami, poslije druge sedžde se obavi sjedenje. Sjedne se na lijevu nogu, dok su prsti desne noge podvijeni.

Desnu ruku stavi na butinu desne noge. Prste desne šake savij u pesnicu, osim kažiprsta, koji ostaje ispružen, iskazujući time jednoću Allahovu prilikom spominjanja Uzvišenog Allaha i prilikom dove.

A može se uraditi i na drugi način, mali prst i slijedeći do njega da budu savijeni, dok srednji prst i palac pomičeš praveći krug, a kažiprst ostaje ispružen. Na oba ova načina upućuju nas dokazi u hadisima Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Bolje je da nekada upotrijebimo jedan, a nekada drugi način dizanja prsta desne ruke. Lijeva ruka se stavlja na dio buta i koljeno lijeve noge. Na sjedenju učimo "Ettehijatu":

(التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا، وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ).

«Et-tehijatu lillahi ves-salavatu vet-tajjibatu es-selamu alejke ejjuhen-nebijju ve rahmetullahi ve berekatuhu, es-selamu alejna ve ala ibadillahis-salihin. Ešhedu en la ilahe illallah ve ešhedu enne Muhammeden abduhu ve resuluhu».

(Najbolji pozdravi, salavati i pohvale (riječi) pripadaju Allahu! Selam tebi, Vjerovjesniče, Allahova milost i Njegovi blagoslovi! Selam nama i Allahovim dobrim robovima! Svjedočim da nema Boga osim Allaha te da je Muhammed Njegov rob i poslanik!)

i Salavate:

(اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَآلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ).

“Allahumme salli ala Muhammedin ve ‘ala ali Muhammed, kema sallejte ala Ibrahim, ve ‘al ali Ibrahim ineka hamidun medžid. Ve barik ‘ala Muhammedin ve ‘ala ali Muhammed, kema barekte ‘ala Ibrahim ve ‘ala ali Ibrahim inneke hamidun medžid!”

(Allahu, donesi salavat na Muhammeda i porodicu Muhammedovu, kao što si donosio salavat na Ibrahimovu porodicu! Ti si Onaj koji zaslužuje svu hvalu i slavu! Allahu, blagoslovi Muhammeda i porodicu Muhammedovu, kao što si blagoslovio porodicu Ibrahimovu! Ti si Onaj koji zaslužuje svu hvalu i slavu!)

Poslije toga tražimo zaštitu kod Allaha od četiri stvari koje su spomenute u slijedećoj dovi:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا
وَالْمَمَاتِ وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ).

“Allahumme inni e'uzu bike min azabi džehenneme ve min azabilkabri ve min fitnetil-mahja vel-memati ve min fitnetil-mesihiddedžđal.”

(Allahu moj, tražim zaštitu kod Tebe od džehennemske kazne i od kaburske kazne i od kušnje proživljenja i smrti i od kušnje Mesiha Dedžđala.) (Prenose El-Buhari i Muslim)

Zatim, moli Allaha za svako dobro koje želiš i na ovom i na budućem svijetu. Može se moliti i za svoje roditelje i za sve muslimane, bez obzira da li se radilo o farz-namazu ili nafili. Ovo se temelji na općenitosti Vjerovjesnikovih, sallallahu alejhi ve sellem, riječi upućenih Ibn-Mesudu nakon što ga je podučio šta da uči na sjedenju u namazu.

U tom hadisu, između ostalog, stoji: “Zatim neka odabere dovu koja mu se najviše sviđa i neka njome moli Allaha...”

U drugoj predaji stoji: “Zatim, neka bira kakve god hoće molbe koje će uputiti Allahu...”

Ovo obuhvata sve što čovjeku može koristiti i na dunjaluku, i na ahiretu.

Zatim treba predati selam na desnu i lijevu stranu.

14. TROREKATNI I ČETVEROREKATNI NAMAZI

Kada se klanjaju trorekatni namazi, kao što je akšam, ili četverorekatni, kao što su podne, ikindija i jacija, na sjedenju poslije drugog rekata i poslije proučenog “Ettehijatu” i salavata (Et-tešehhud), ustaje se na treći rekat oslanjajući se rukama na koljena.

Ponovo se dižu ruke u visini ramena izgovarajući tekbir, a zatim se vežu ruke na prsa kao što smo objasnili. Poslije toga se uči samo Fatiha na trećem i četvrtom rekatu podne-namaza. Nije pogrešno ukoliko bi se poslije Fatihe proučilo još nešto iz Kur'ana, jer je to pouzdano preneseno u hadisu koji prenosi Ebu-Se'id, radijallahu anhu, pa i ako se ne bi proučili salavati poslije “Ettehijatu”, jer mustehab je, a nije vadžib, proučiti salavate na prvom sjedenju.

Zatim se uči “Ettehijatu” i salavati poslije trećeg rekata akšam namaza i četvrtog rekata podne-namaza ikindije i jacije.

Poslije salavata se zatraži od Allaha zaštita od patnje u Džehennemu, patnje u kaburu, iskušenja života i smrti i iskušenja Mesiha Dedžđala.

U ovom stanju klanjač treba što više moliti Uzvišenog Allaha, a šerijatski utemeljena dova u ovom slučaju, kao i u drugim slučajevima, jest dova:

﴿ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴾

“Rabbena atina fid-dun’ja haseneten ve fil-ahireti haseneten ve kina ‘azaben-nar”.

(Gospodaru naš, podari nam na dunjaluku dobro i dobro na ahiretu i sačuvaj nas patnje u vatri.)

Već je rečeno da je ovako i u slučaju dvorekatnih namaza.

Što se tiče ovog sjedenja, ono se razlikuje od prvog time što se na ovom sjedenju lijeva noga stavi ispod desne, sjedeći direktno na tlu, a ne na lijevoj nozi, dok će prsti desne noge biti podvrnuti. Na ovo upućuje hadis koji prenosi Ebu-Humejd. Zatim se preda selam na desnu i lijevu stranu riječima:

”Es-selamu ‘alejkum ve rahmetullah, es-selamu ‘alejkum ve rahmetullah.”

Poslije selama se tri puta prouči:

(أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ)

“Estagfirullah”,

a zatim:

(اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا تَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ).

“Allahumme entesselamu ve minkesselamu tebarekte ja zel-dželali ve l-ikram, La ilahe illallahu vahdehu la šerike leh, lehul-mulku ve lehul-hamdu ve huve ala kulli šej'in kadir, la havle ve la kuvvete illa billah, Allahume la mani'a lima e'atajte ve la mu'ti lima mena'te ve la jenfe'u zel-džeddi minkel'džeddu, la ilahe illellahu ve la na'budu illa ijah, lehunni'metu, ve lehul-fadlu ve lehussenaul-hasen, la ilahe illellahu muhlisine lehuddine ve lev kerihel kafirun”.

(Allahu, Ti si spas i od Tebe je spas, blagoslovljen si Ti, vlasniče slave i plemenitosti.

Nema drugog boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, Njemu pripada sva vlast i zahvala i On je svemoćan. Allahu, ne može niko spriječiti ono šta Ti daš, i ne može niko dati ono što Ti spriječiš i nijednom bogatašu kod Tebe bogastvo njegovo neće koristiti.

Nema drugog boga osim Allaha, Jedinog, On nema druga. Njemu pripada sva vlast i zahvala i On je svemoćan, i nema snage niti moći osim kod Allaha.

Nema drugog boga osim Allaha i mi ne obožavamo nikog mimo Njega. Njemu pripadaju blagodati, dobrota i najljepša zahvala. Nema drugog boga osim Allaha. Njemu iskreno vjeru ispovijedamo, pa maker to bilo krivo nevjernicima). (Prenose El-Buhari i Muslim).

Poslije ovoga se prouči po 33 puta "Subhanallah", "El-hamdu lillah" i "Allahu ekber" i, stoti put, kao završnica: "La ilahe illallahu vahdehu la šerike leh, lehul-mulku ve lehul-hamdu ve huve 'ala kulli šej'in kadir".

Zatim se uči ajetul-kursijja, sure El-Ihlas, El-Felek i En-Nas. Ove tri kratke sure treba učiti poslije svakog namaza po jedanput, a lijepo je da se uči po tri puta poslije sabah namaza i akšam namaza zbog vjerodostojnog hadisa koji upućuje na to.

Isto tako, mustehab je da se poslije sabah namaza i akšam namaza, na već spomenute dove, doda i ova:

(لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ).

(La ilahe illellahu vahdehu la šerike leh, lehul-mulku ve lehul-hamdu ve huve 'ala kulli šej'in kadir).

Ovo treba proučiti deset puta, jer je to pouzdano preneseno od Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem.

U slušaju da si imam, okrenut ćeš se prema ljudima (Muktedijama), nakon što tri puta proučiš istigfar (rabbig-fir li) i riječi:

Allahumme entes-selam ve minkes-selam tebarekte ja zel-dželali vel-ikram.

Nakon toga ćeš proučiti već spomenute dove, na šta ukazuju mnogi Vjerovjesnikovi, sallallahu 'alejhi ve sellem, hadisi, a jedan od njih je hadis koji prenosi Aiša, radijallahu 'anha, a bilježi ga Muslim. Sve ove spomenute dove su sunnet, a ne vadžib.

Mustehab je da musliman i muslimanka klanjaju:

- Prije podne četiri, a poslije podne dva rekata
- Poslije akšama dva,
- Poslije jacije dva,
- Prije sabaha dva.

To je ukupno dvanaest rekata.

Ovih dvanaest rekata se zovu "sunneti revatib" (pritvrđeni sunneti).

Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, obavljao ih je kad je bio kod kuće, ako bi bio na putu - izostavljao bi ih, osim dva sabahska rekata i vitri.

Znači, na njih je pazio i na putu i kod kuće. Mi u njemu imamo najljepši uzor, jer Uzvišeni Allah kaže:

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾ [سورة الأحزاب من الآية: ٢١]

“Vi, uistinu, u Allahovom Poslaniku imate lijep uzor”.

A Poslanik, sallallahu alehi ve sellem, kaže:

(صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي).

“Klanjajte kao što vidite da ja klanjam”.

(El-Buhari)

Bolje je da se ovi pritvrđeni sunneti i vitre klanjaju u kući, ali nije pogrešno ukoliko se klanjaju i u džamiji. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je:

(إِنَّ أَفْضَلَ الصَّلَاةِ صَلَاةَ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ إِلَّا الْمَكْتُوبَةَ).

“Najbolji je namaz u svojoj kući, osim onoga koji je farz”.

Redovno klanjanje ovih sunneta je jedan od razloga ulaska u Džennet, jer je u Muslimovom Sahihu zabilježeno da je Ummu Habiba, radijallahu 'anha, rekla: “Čula sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže:

(مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ يُصَلِّي لِيَّ كُلَّ يَوْمٍ ثِنْتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً تَطَوُّعًا غَيْرَ فَرِيضَةٍ إِلَّا بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ).

“Nema niti jednog Allahovog roba muslimana koji svaki dan zarad Allaha dobrovoljno klanja dvanaest rekata, a da mu Allah ne sagradi kuću u Džennetu”.

Imam Et-Tirmizi je, prenoseći ovaj hadis, protumačio način na koji se klanja tih dvanaest rekata onako kako smo mi to već spomenuli.

Lijepo je da čovjek klanja četiri rekata prije ikindije, dva prije akšama i dva prije jacije, jer nas na to upućuje hadis Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Poslanik, sallallahu alehi ve sellem, kaže:

(رَحِمَ اللَّهُ امْرَأً صَلَّى أَرْبَعًا قَبْلَ الْعَصْرِ).

“Neka se Allah smiluje čovjeku koji prije ikindijskog farza klanja četiri rekata (suneta) ”.

(Bilježe ga Ahmed, Ebu-Davud, Et-Tirmizi i Ibn-Huzejme, koji kaže da je vjerodostojan (sahih), a i njegov niz prenosilaca je autetičan.)

Također, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

(بَيْنَ كُلِّ أَذَانَيْنِ صَلَاةٌ، بَيْنَ كُلِّ أَذَانَيْنِ صَلَاةٌ).

“Između svakog ezana i ikameta se može klanjati namaz”, a zatim je treći put rekao: “Onaj ko hoće”.

(El-Buhari)

Ako bi se klanjalo četiri rekata poslije podne-namaza i četiri poslije njega, to bi bilo dobro, na temelju Vjerovjesnikovih, sallallahu 'alejhi ve sellem, riječi:

(مَنْ حَافِظًا عَلَى أَرْبَعٍ قَبْلَ الظُّهْرِ وَأَرْبَعٍ بَعْدَهَا حَرَّمَهُ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى النَّارِ).

“Uzvišeni Allah će sačuvati od vatre čovjeka koji kontinuirano klanja četiri rekata prije i poslije podne-namaza”.

(Ovaj hadis bilježe imam Ahmed i sakupljači Sunena, od Ummu Habibe, radijallahu 'anha, s vjerodostojnim nizom prenosilaca.)

Znači da u ovom slučaju se dodaju još dva rekata na ono što je ustaljeni sunnet u slučaju podne-namaza, a to je četiri rekata prije i dva poslije podne-namaza.

Ako se dodaju još dva rekata poslije podne-namaza, dogodit će se ono što je spomenuto u hadisu koji prenosi Ummu Habiba, radijallahu 'anha.

Uzvišeni Allah je Onaj Koji daje uspjeh i uputu i neka je salavat i selam našem vjerovjesniku Muhammedu sinu Abdullahovu, njegovoj porodici, ashabima i svima koji ih budu slijedili u dobru sve do Sudnjeg dana.

Ve sallallahu ala resulina Muhammed, ve ala alihi ve ashabihi ve menittebe'ahum ila jevmilkijameh.

Neka je salavat na našeg Poslanika, njegovu porodicu, ashabe i sve one koji ih budu slijedili do Sudnjeg dana.

Ovo je izdiktirao ovisnik o svome Gospodaru:

Abdulaziz b. Abdullah b. Baz, Allah mu se smilovao i oprostio njemu, njegovim roditeljima i svim muslimanima.

٦١٣

صَلَّى اللهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

كيفية صلاة النبي

تأليف

عبد العزيز بن عبد الله بن باز

« رحمه الله »

باللغة البوسنية

وقالة المطبوع حاج والباحث العلمي
وزلالة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المملكة العربية السعودية